

Ειδική ομάδα «Επικουρικότητα και αναλογικότητα - 'Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο'»

Η Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης έχει ενθαρρύνει μια βαθιά διαδικασία προβληματισμού σχετικά με το τι είδους Ευρώπη θέλουμε. Το έργο της εν λόγω ειδικής ομάδας θα πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος της ευρύτερης συζήτησης και ελπίζω ότι η έκθεσή μας και οι συστάσεις της θα βρουν τη θέση τους στις εν εξελίξει συζητήσεις. Σήμερα, έχουμε 41 σώματα εθνικών κοινοβουλίων, 74 περιφερειακές νομοθετικές συνελεύσεις, περίπου 280 περιφέρειες και 80.000 τοπικές αρχές. Όλα αυτά τα μέρη εμπλέκονται άμεσα στην επιτόπου εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης.

Οι ανησυχίες τους και η πρακτική τους πείρα θα πρέπει να λαμβάνονται πιο συστηματικά υπόψη εάν επιθυμούμε οι πολιτικές να είναι αποτελεσματικές και παράλληλα να σέβονται τον χαρακτήρα και την ταυτότητα των εθνών, των περιφερειών και των κοινοτήτων μας. Ελπίζω ότι η παροχή πιο ουσιαστικού λόγου επί του τρόπου με τον οποίο γίνονται τα πράγματα θα επιτρέψει επίσης στα εθνικά μας κοινοβούλια και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να είναι πιο αποτελεσματικοί πρεσβευτές και υποστηρικτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**Φραντς Τίμερμανς, πρόεδρος της ειδικής ομάδας «Επικουρικότητα και αναλογικότητα - 'Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο'»
Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2018**

Η εντολή

Στο πλαίσιο της συζήτησης για το μέλλον της Ευρώπης, την οποία προκάλεσε η δημοσίευση της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής για το Μέλλον της Ευρώπης, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανήγγειλε στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, στις 13 Σεπτεμβρίου 2017, τη δημιουργία ειδικής ομάδας για το σενάριο 4 – «Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο». Στο πλαίσιο αυτού του σεναρίου, η Ένωση θα εστίαζε το ενδιαφέρον της και τους περιορισμένους πόρους της σε ένα μειωμένο αριθμό τομέων, ώστε να είναι σε θέση να ενεργήσει γρήγορα και αποφασιστικά σε αυτούς τους επιλεκθέντες τομείς προτεραιότητας.

Η ειδική ομάδα συστάθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2017 υπό την προεδρία του πρώτου αντιπροέδρου Φραντς Τίμερμανς και περιελάμβανε τρία μέλη από την Επιτροπή των Περιφερειών, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου της, Karl-Heinz Lambertz, και τρία μέλη από τα εθνικά κοινοβούλια, προερχόμενα από την Αυστρία, τη Βουλγαρία και την Εσθονία. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κλήθηκε επίσης να διορίσει τρία μέλη, αλλά δεν το έπραξε. Τα μέλη της ειδικής ομάδας διορίστηκαν υπό την προσωπική τους ιδιότητα.

Η εντολή της ειδικής ομάδας περιελάμβανε τρία καθήκοντα:

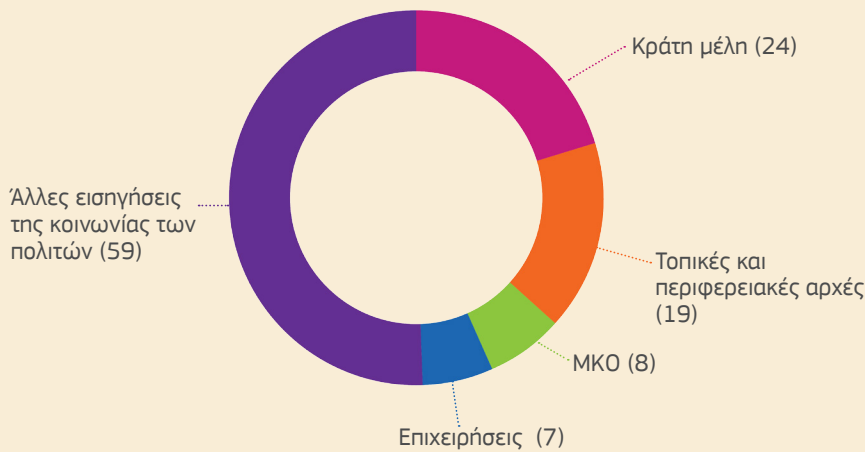
1. την εύρεση τρόπων για την καλύτερη εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας στο έργο των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την προετοιμασία και την εφαρμογή της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης;
2. τον προσδιορισμό οιωνδήποτε τομέων πολιτικής στους οποίους, με την πάροδο του χρόνου, η λήψη και/ή η εφαρμογή των αποφάσεων θα μπορούσαν να εκχωρηθούν εκ νέου εν όλω ή εν μέρει ή να επιστραφούν οριστικά στα κράτη μέλη;
3. τον προσδιορισμό τρόπων για την καλύτερη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προετοιμασία και την παρακολούθηση των πολιτικών της Ένωσης.

Ο τρόπος εργασίας της ειδικής ομάδας

Η ειδική ομάδα συνεδρίασε επτά φορές για να συζητήσει τα τρία καθήκοντα που παρουσίασε ο πρόεδρος Γιούνκερ στην απόφασή του για τη σύσταση της ειδικής ομάδας. Με βάση αυτές τις συζητήσεις, μια δημόσια ακρόαση και τα στοιχεία που παρείχαν πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, η ειδική ομάδα κατέληξε σε αρκετά γενικά συμπεράσματα και διατύπωσε εννέα συστάσεις στην τελική της έκθεση,

μαζί με συγκεκριμένες δράσεις απευθυνόμενες προς τα εθνικά κοινοβούλια, τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Αριθμός και προέλευση των εισηγήσεων που έλαβε η ειδική ομάδα

Τα συμπεράσματα της ειδικής ομάδας

- Η Ένωση πρέπει να αντιμετωπίσει σημαντικές αναδυόμενες προκλήσεις, όπως η ασφάλεια, η άμυνα και η μετανάστευση, και να εντείνει τις δράσεις της σε άλλους τομείς, όπως η κλιματική αλλαγή και η καινοτομία. Δεδομένου ότι αυτό πρέπει να γίνει σε ένα πλαίσιο περιορισμένων πόρων, υπάρχει σαφής ανάγκη σε ευρωπαϊκό επίπεδο για ιεράρχηση των δραστηριοτήτων και αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Χρειάζεται ένας νέος τρόπος εργασίας προκειμένου να βελτιωθούν οι τρέχουσες διαδικασίες χάραξης πολιτικής και προκειμένου να έχει η Ένωση τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί αποτελεσματικότερα τους πόρους της. Αυτό θα επιτρέψει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και στα εθνικά κοινοβούλια να συμβάλουν πιο αποτελεσματικά στη χάραξη πολιτικής, στον σχεδιασμό νέας νομοθεσίας και στη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.
- Ο νέος αυτός τρόπος εργασίας απαιτεί κοινή κατανόηση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών και ιδίως των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, οι οποίες συχνά έχουν συγκεκριμένο ρόλο στην επιτόπου εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης. Αυτή η «ενεργός επικουρικότητα» θα πρέπει να προωθηθεί μεγαλύτερη συμμετοχή και κατανόηση, από τους συμμετέχοντες, του τι πράττει η Ένωση.
- Θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα «μοντέλο δικτύου» για την αξιολόγηση της επικουρικότητας και της αναλογικότητας με μεγαλύτερη συνέπεια μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των εθνικών και περιφερειακών κοινοβουλίων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθ' όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Η νέα προσέγγιση θα πρέπει να εφαρμοστεί στην υφιστάμενη νομοθεσία της Ένωσης και στις νέες πολιτικές πρωτοβουλίες, με αφετηρία την υφιστάμενη προσέγγιση της Επιτροπής για την απλούστευση της νομοθεσίας. Η ειδική ομάδα αποφάσισε να επισημάνει τα στοιχεία που έλαβε από πολλά ενδιαφερόμενα μέρη ως ένα μέσο για να δοθεί ώθηση σε μια πιο ενδελεχή διαδικασία προβληματισμού σχετικά με το ποιος νομοθετικός πράξεις ενδέχεται να είναι συναφείς για αξιολόγηση από την άποψη της επικουρικότητας, της αναλογικότητας, του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών και της νομοθετικής πυκνότητας, με δυνατότητα αναθεώρησης ή κατάργησης νομοθεσίας, αν και όταν είναι σκόπιμο.
- Καθώς υπάρχει ενωσιακή προστιθέμενη αξία σε όλους αυτούς τους τομείς δραστηριότητας, δεν υπάρχουν αρμοδιότητες ή τομείς πολιτικής που πρέπει να εκκωρωθούν εκ νέου οριστικά, εν όλω ή εν μέρει, στα κράτη μέλη.

Η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ έχουν την ειδική υποχρέωση να διασφαλίζουν τον σεβασμό αυτών των δύο αρχών. **Επικουρικότητα** σημαίνει ότι η Ένωση πρέπει να ενεργεί μόνο στην περίπτωση που οι προβλεπόμενοι στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη όταν αυτά δρουν μόνα τους (σε κεντρικό ή σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο), και μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης. **Αναλογικότητα** σημαίνει ότι το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει το όριο του αναγκαίου για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών.